

 Bohové a hrdinové starého Řecka

IÁSÓN A MÉDEA

Staré řecké báje a pověsti

Eduard Petiška

online

PROMÉTHEUS	POTOPA	FAETHÓN	ORFEUS
Založení Théb	PENTHEUS	MIDAS	TANTALOS
NIOBA	PELOPS	O ZLATÉM ROUNU	IÁSÓN A MÉDEA
HÉRAKLES	PERSEUS	DAIDALOS A IKAROS	THÉSEUS
SISYFOS	BELLEROFONTES	MELEAGROS	OIDIPUS A ANTIGONA
FILEMON A BAUCIS	ERÓS A PSÝCHÉ	GÝGES A PRSTEN	TROJSKÁ VÁLKA
ORESTES	ODYSSEOVY CESTY	POSLEDNÍ PŘÍBĚH BEZ KONCE	Staré řecké báje a pověsti (komplet)

Staré řecké báje a pověsti v PDF - stiskněte tlačítko **Uložit do PDF** na boční liště. (Pokud se to nepovede napoprvé, obnovte stránku – např. tlačítkem F5)

Mohlo by vás zajímat:

Biblické příběhy

Ivan Olbracht

STARÝ ZÁKON pro mládež

Zemřel starý král a zanechal po sobě dva syny. Starší se jmenoval Aisón a mladší Pelias. Starší syn měl podle práva nastoupit na trůn. Ale sotva dozněly pohřební zpěvy a starý král byl spálen na hranici, Istivý a krutý Pelias zbavil Aisóna trůnu a vyhnal ho z města. Mírný Aisón žil od té doby na venkově. Ani tam nenacházel klid. Báł se, že Istivý Pelias bude usilovat o smrt jeho syna Iásóna. Proto dal vystrojit pohřební hostinu, jako by Iásón zemřel, a tajně svého syna poslal do hor k moudrému a ušlechtilému kentaurovi. Kentauři byli bytostí do půl těla lidské a druhou polovinou těla se podobali koni. Měli také čtyři nohy s koňskými kopyty. Kentaur, ke kterému Aisón svého syna poslal, byl moudrý a silný. Vycvičil a vyučil už mnohé řecké hrdiny.

Iásón bydlil u kentaura v jeskyni a otužoval se v horách a lesích. Cvičil svou sílu a mrštnost, zápasil, běhal, střílel z luku a učil se od kentaura moudrosti. Pěstoval tělo i ducha stejným dílem, a když mu bylo dvacet let, opustil hory a vydal se ke králi Peliovi požádat ho o trůn, který násilně vzal jeho otci. Aisón byl tou dobou už mrtev.

Cestou do města přišel Iásón k rozvodněné řece. Na břehu seděla shrbená stařenka, naříkala a prosila Iásóna:

„Ach můj milý pocestný, buď tak hodný a přenes mě přes řeku. Jsi mladý a silný, já už jsem stará a vetchá.“

Iásón vzal stařenku soucitně do náručí a přenesl ji na druhou stranu. U břehu se mu zabořila noha

hluboko do bahna. Teprve na suché zemi si všiml, že ztratil jeden střevíc. Nezdržoval se hledáním střevíce a spěchal k městu. Marň se ohlížel po stařence. Zmizela. Nevěděl, že stařenka byla bohyně Héra, manželka vládce bohů Dia. Změnila svou podobu, aby poznala, má-li Iásón dobré srdce. Hére se dobrosrdečný mladík zalíbil a od toho okamžiku jej chránila na všech cestách.

S jedním střevícem na noze, oblečen v pardálí kůži a se dvěma oštěpy v ruce přišel Iásón do města. Na tržišti spatřil zástupy lidu. Všichni se chystali k slavnosti na počest boha Poseidona. Když se mezi nimi objevil urostlý hrdina s tváří jako mladý bůh, domnívali se, že se na slavnost dostavil některý z nebešťanů. Jen Pelias se zděsil. Všiml se, že příchozí má jen jeden střevíc. Vzpomněl si na starou věštbu. Varovala ho před mužem s jedním střevícem. Ten muž mu prý přinese záhubu.

Lstivě skryl své zděšení a zeptal se:

„Kdo jsi, cizinče, a koho hledáš v našem městě?“

„Jsem Aisónův syn,“ řekl Iásón, „a jdu k tobě, králi. Nechci ti brát majetek, který patřil mému otci, ale přicházím tě požádat, abys mi podle práva postoupil trůn.“

„Rád ti vyhovím,“ odpověděl Pelias bez rozmyšlení, „jen mi splň jedno přání. Vyplnil bych si je sám, kdybych nebyl tak starý. Každou noc se mi zjevuje stín našeho příbuzného Frixu a žádá mě, abych jel do Kolchidy ke králi Aiétovi a přinesl od něho do Řecka zlaté rouno. Dříve prý nenalezne Frixova duše pokoje, dokud se rouno nevrátí do vlasti. Jdi a přines je. Proslavíš se a mrtvý Frixos najde v hrobě klid. Až se vrátíš s rounem, postoupím ti trůn a odevzdám ti vládu.“

Iásón souhlasil. Nevěděl, do jakého nebezpečného dobrodružství se pouští. Pelias se usmíval nad jeho ochotou a byl si jist, že nevítaný uchazeč o trůn na cestě do Kolchidy zahyne.

Iásón vyslal hlasatele do všech končin Řecka, aby svolali největší řecké hrdiny k výpravě za zlatým rounem. Kolem Iásóna se shromáždili nejstatečnější mužové. I Hérakles a Théseus byli mezi nimi. Nechyběl ani pěvec Orfeus. Zkušený stavitel postavil hrdinům pevnou loď. Dali jí po něm jméno Argó a sami se nazývali argonauty.

Před odjezdem obětovali slavně bohu Poseidonovi a všem mořským božstvům. Po oběti nasedli do lodi. Padesát veslařů se opřelo do vesel a brzy měli přístav za zády.

Projížděli neznámými vodami, míjeli neznámé ostrovy a pevniny. Za příznivého větru napjali plachty a loď letěla hbitě kupředu. V bezvětří namáhavě veslovali a pot jim stékal z tváří. Neznámé moře bylo plné nástrah. Bouře a vichřice vrhaly loď nazpět. Bloudili v lijácích uprostřed hromů a blesků. Zlí obři usídlení na březích ostrovů vrhali za lodí balvany, až se vlny přelévaly přes palubu.

Ale bohyně Héra chránila Iásóna. Její pomoc, statečnost hrdinů a Héraklovy šípy překonávaly všechna nebezpečí. Silák Hérakles argonauty brzy opustil. Vystoupil s nimi jednou na pevninu i se svým přítelem. Přítel se ztratil v lese, hrdina ho šel hledat a už se nevrátil. Vládce bohů Zeus ho povolal k jiným úkolům.

Loď plula dlouho a země zlatého rouna byla ještě daleko. Slunce páliło, argonauty trápila žízeň a na lodi nebylo pitné vody. Proto přistáli s lodí u nejbližšího pobřeží. Břeh byl skalnatý a nehostinný.

Několik plavců šlo hledat pramen. Zatímco nosili na loď pitnou vodu a plavci hasili žízeň, přiblížila se k hrdinům smutná hubená postava. Slepý stařec vrávoral mezi balvany a v slabé ruce držel hůl. Na břehu padl vysílením. Plavci vyskočili a pomohli mu na nohy.

„Jsem Fíneus,“ řekl stařec tiše chvějícím se hlasem, „bohové mě obdařili věšteckým duchem a já věštby zneužil. Pohleďte na mne. Tak trestají nesmrtelní. Bohyně pomsty mne zbavily zraku a denně posílají ke mně Harpyje, aby mi rvaly od úst jídlo. Snad právě vy mě osvobodíte od mého utrpení a zbavíte mne věčného hladu. Podle starého proroctví připluje pryč k těmto břehům loď, která mi přinese vysvobození z útrap.“

Argonauti slýchali o hrozném osudu krále Fínea. Pěvci po celém Řecku o něm zpívali. Rádi mu slíbili pomoc. Naplnili misku pečeným masem a podali mu ji, aby se najedl. Jakmile stařec usedl a chystal se zvednout sousto k ústům, zašuměla ve vzduchu křídla Harpyjí, ohyzdných ptáků s hlavami stařen a tělem supa. Vztahovaly po starcově pokrmu pařáty se zahnutými drápy a rvaly mu jídlo od úst. Plavci spustili křik, ale Harpyje se nedaly vyrušit. Teprve když na ně vytasili meče, zalekly se Harpyje lesklého ostrí. Obrátily se, odkud přiletěly, a už se nevrátily.

Ted' nasýtili argonauti stařečka novým jídlem. Fíneus hltavě spolykal, co mu předložili, a hlasitě děkoval svým osvoboditelům. Aby se jim odměnil, řekl jim, co je čeká, a dal jim na cestu rady.

„Připlujete ke dvěma obrovským skálám,“ pravil, „jmenují se Symplégady. Ty skály nejsou připoutány k mořskému dnu, plují v moři a každou chvíli se srážejí. Rozdrtily by vás jako obilné zrnko. Neplujte mezi nimi dříve, dokud nevypustíte holubici. Proletí-li holubice, zaberte vesly a rychle mezi skálami projedte. Potom se dejte přímo na východ. Tam leží Kolchis, země zlatého rouna. Aiétův palác poznáte lehko. Vypíná se nad ním mnoho věží. U hradu je háj zasvěcený bohu války Areovi a v háji hlídá zlaté rouno drak neznající spánku. Váš úkol bude těžký, ale máte na své straně bohyni Hérú. Až vám bude nejhůře, bohyně lásky Afrodita vám opatří pomoc.“

Stařec zmlkl a jeho slepé oči se zadívaly do dálky, jako by na obzoru viděl věže Aiétova sídla a háj, nad nímž se vznáší v modrém vzduchu zlatá záře vycházející ze zázračného rouna.

Plavci se s Fíneem rozloučili a nedočkavě nasedali do lodí. Mocnými záběry vesel se blížili k Aiétově

zemi.

Nepluli dlouho a uslyšeli z dálky ohromné dunění a rány. Před nimi se vynořily dvě obrovské skály, Symplégady. Skály na sebe narážely s ohlušujícím rachotem a vzduté vlny se rozbíhaly po moři až k lodi argonautů. Plavci zastavili rozhoupanou loď a vypustili holubici. Skály se právě od sebe vzdálily a holubice mezi nimi zmizela. Symplégady se s třeskem srazily, a když se opět od sebe oddělily, spatřili plavci holubici, vesele mávající křídly na druhé straně skal. Mířila k nejbližšímu břehu, mířila do Kolchidy. Na rozpěněném moři zbylo jen několik peříček, které skály urvaly holubici z ocásku.

Ted' vyrazili hrdinové s lodí. Mohutný vír je vtáhl mezi skály. Veslovali ze všech sil, aby se dostali z nebezpečného místa. Symplégady se už zase hnaly proti sobě a zvedly obrovskou vlnu. Na vrcholu vlny se kymácela loď argonautů. Veslaři se zoufale opřeli o vesla, div je nepřelomili, a loď sjela z vlny dolů. Za zády hrdinů zahřměly skály, srazily se a ulomily ozdobu kormidla.

Před lodí leželo opět volné moře. Všichni zhluboka vydychli, bylo jim, jako by se vrátili z brány říše mrtvých do života.

Než dopluli do Kolchidy, našli ještě průvodce, kterých se nenadali. Na břehu osamělého ostrůvku stáli čtyři mladíci v rozedraných šatech a volali na jejich loď. Argonauti se k nim přiblížili a Iásón s několika hrdiny vystoupili na břeh.

Mladíci se k nim rozběhli a první z nich volal:

„Dobří lidé, pomozte nám. Ztroskotali jsme a vlny nás donesly na tenhle pustý ostrov.“

„Pomůžeme vám,“ řekl Iásón, „ale kdo jste a kam vás máme odvézt?“

„Jistě jste slyšeli o Frixovi,“ vyprávěl mladík, „o Frixovi, který přiletěl na zlatém beranu do Kolchidy. Král Aiétés mu dal za ženu svou dceru Chalkiopé. My jsme synové Frixu a Chalkiopé. Frixos zemřel a Chalkiopé žije u krále Aiéty. Vydali jsme se na moře, zastihla nás bouře a rozbila naši loď. Moře nás vyvrhlo na ostrov.“

Iásón se zaradoval, že může v nouzi pomoci příbuzným. Předkové Frixovi a Iásónovi pocházeli z téhož rodu. Vyzval mladíky, aby vstoupili na loď. Mají s nimi stejnou cestu. A vyprávěl, že se plaví do Kolchidy pro zlaté rouno.

Frixovi synové se polekali a zrazovali řecké hrdiny od jejich úmyslu.

„Aiétés je krutý král,“ říkali, „a mocný. Vládne početnému národu a stěží se vzdá svého pokladu.“

Argonauti se nepoděsili. Věděli už, že úkol nebude snadný, a byli rozhodnuti, nedá-li jim král zlaté rouno po dobrém, že si je vezmou násilím.

Frixovi synové dostali od plavců nové šaty a plavili se s Iásónem k břehům Kolchidy. Den a noc tepala vesla rozčeřenou hladinu. V ten den, kdy měli dorazit do Kolchidy, uslyšeli náhle nad hlavami šum obrovských křídel. Nad lodí přeletěl orel a mířil na Kavkaz k upoutanému Prométheovi, aby se nasytil. Pohyby mohutných perutí rozvířily vzduch tak silně, že se plachty napjaly jako ve větru. Zanedlouho uslyšeli argonauti z dálky sténání týraného Prométhea. Vzdechy utichly a orel se vracel. Zastínil křídly na chvíli slunce, přeletěl loď a zmizel za obzorem.

Navečer se ukázalo pobřeží Kolchidy. Věže Aiétova sídla se rýsovaly na červancích klesajícího slunce. Hrdinové znaveni dlouhou plavbou zakotvili loď a ulehli k spánku.

Jakmile nazítří vstoupil Hélios do slunečního vozu, shromáždil Iásón argonauty k poradě. Dohodli se, že k Aiétovi půjde nejprve Iásón s dvěma hrdiny a s Frixovými syny a pokusí se prosbou a mírným způsobem získat od krále rouno. Na cestu se vydali bez odkladu. Přišli k městu a s úžasem si zvenčí prohlíželi nádhernou stavbu královského paláce. Na nádvoří spatřili čtyři zázračné studny. Stále ještě z nich tryskaly proudy mléka, vína, oleje a nezamrzající vody. Žasli, jako před mnoha lety žasl Frixos. Příchozí spatřila nejprve mladší dcera králova Médea. Vykřikla překvapením.

Výkřik zaslechla Chalkiopé a vyběhla ven z paláce. Vrhla se ke svým pohřešovaným synům s otevřenou náručí a radostně se s nimi objímala. I král Aiétés vyšel vstříc návštěvě a pozval cizince do domu. Jako stín šla Médea za nimi a nespouštěla oči z Iásóna. Urostlý hrdina s tváří mladého boha se jí na první pohled tak zalíbil, že těžko skrývala vzrušení. Nikdo si toho nevšiml. V paláci bylo rušno. Služebníci nosili na stoly mísy s pokrmem a hrdinové jedli a pili. Při hostině vyprávěli Frixovi synové svému dědovi Aiétovi o svých dobrodružstvích, o ztroskotání a záchránění. Když skončili vyprávění, zeptal se jich Aiétés tiše, kdo jsou ti cizinci. Jeden z Frixových synů mu pošeptal: „To jsou Řekové, Iásón je vede. Přijeli do Kolchidy, aby od tebe získali zlaté rouno našeho otce Frixu. Lstivý král se zmocnil Iásónova trůnu a nechce se ho vzdát, dokud nedostane rouno. Doufá, že Iásón přijde cestou o život nebo že ho o život připravíš ty. Nejudatnější řeční hrdinové se plaví s ním a zakotvili loď u našich břehů.“

Aiétés při té zprávě zrudl a nyní hněvivě vybuchl:

„Děkujte bohům,“ zvolal na Řeky, „že jsem vás přijal pod střechu jako hosty, jinak bych vás dal umučit! Jdete si prý pro zlaté rouno a tajně jistě usilujete o vládu v Kolchidě. Nevěděl jsem, že sedím u stolu se lstivými zrádci!“

Řekové vyskočili a chtěli odpovědět stejně rázně. Iásón je však zadržel a odpověděl mírně:

„Odpusť nám, králi. Nepřišli jsme do tvého domu jako lupiči. Uposlechli jsme jen příkazu svévolného krále a přicházíme tě o zlaté rouno požádat. Dáš-li nám je, jsme připraveni dokázat ti svou vděčnost. Hrozí-li ti válka, budeme se bít jako tví spojenci, potřebuješ-li silné muže a ostrý meč, nabízíme ti své paže a zbraně.“

Aiétés zamračeně sledoval Iásónovu řeč a přemítal, jak by se nepohodlných cizinců nejlépe zbavil.

Ovládl se a řekl klidným hlasem: „K čemu mnoho slov? Když jste takoví stateční hrdinové, můžete si zlaté rouno odvézt. Statečnost mám rád. Ale nejdříve ji musíte dokázat zkouškou. Mám dva býky s kovovými kopyty a z nozder jim šlehá oheň. S těmi orávám pole. Do zorané hlíny zasévám dračí zuby a z nich vyrůstají bojovníci. S těmi se dávám do boje. Ráno začnu orat a večer odpočívám po vítězném boji. Dokážeš-li to, lásóne, jako já, můžeš odplout do své vlasti se zlatým rounem.“

„Nezbývá mi nic jiného,“ odpověděl Iásón, „než se o to pokusit. Víím, že mi, králi, dáváš přetěžký úkol, ale bez zlatého rouna se vrátit nemohu.“

„Jak chceš,“ řekl král, „bylo by od tebe rozumnější, kdybys před tím úkolem couvl a se svou lodí odplul.“

Iásón se zvedl se svými druhy od stolu a odešel z paláce. Zamířili k argonautům, aby jim pověděli, jak je král Aiétés přivítal a jaké jim dal podmínky.

V okně paláce bylo vidět zastřenou tvář. Médea doprovázela pohledem Iasóna, dokud nezmizel mezi starými stromy královské zahrady. Osamělá se dala do pláče. Litovala ho a bojovala sama se sebou, má-li mladému hrdinovi pomoci proti svému otci Aiétovi, nebo má-li hrdinu ponechat osudu.

Aiétés zatím svolal předáky Kolchidy k poradě. Radil se s nimi, jak cizince zahubit. Jakmile divocí býci roztrhají Iasóna, ať se vrhnou Aiétovi poddaní na řeckou loď a zapálí ji. Cizinci, kteří neuhoří na lodi, budou pobiti na břehu.

Frixovi synové se báli o osud svých zachránců a vyhledali matku Chalkiopé. Prosili ji, aby se přimluvila u Médey. Jen Médea by mohla Iasónovi pomoci. Zná kouzla a čáry, po nichž člověka nezraní ani oheň, ani zbraň. Chalkiopé neodolala prosbám svých synů a slíbila jim, že s Médeou promluví.

Médea měla zlý sen. Zdálo se jí, že sama zvítězila nad býky a v boji s dračími ozbrojenci. Aiétés však nechtěl Iasónovi rouno vydat, neboť místo něho bojovala Médea. Vznikl prudký spor a Médea v něm dala přednost Iasónovi před otcem. Aiétés bolestně vykřikl a Médea se probudila.

Poděšena běžela k sestře Chalkiopé. Zlá předtucha sblížila obě sestry. Médea se bála o Iasóna, Chalkiopé o syny. Aiétés na Chalkiopiny syny zanevřel, domníval se, že jsou spojeni s Řeky, a proto je přivedli do Kolchidy. Stihne-li trest cizince, nemine potrestání ani její syny.

„Pomoc cizincům nějakým kouzlem,“ prosila úpěnlivě Chalkiopé Médeu, „ať Iasón v hrozném zápase zvítězí. Jeho vítězství ochrání i mé děti.“

Sestřina prosba jen posílila skrytou touhu Médey pomoci hrdinovi, který se jí zalíbil. A tak se splnilo proroctví Fíneovo, že při hrdinech bude stát bohyně lásky Afrodita.

„Neměj strach, Chalkiopé,“ řekla Médea, „život tvých synů a tvůj je mi stejně drahý jako můj. Pomohu cizinci.“

Noc sestoupila z kavkazských hor. Argonauti spali, jen Iasón bděl. Procházel se po břehu a přemýšlel o zítřejším zápase. Tu zaslechl v noční temnotě kročeje. Obezřele sáhl po meči. V slabém svitu hvězd se objevily postavy Frixových synů. Nesli mu dobrou zprávu od matky Chalkiopé. Zítra, za ranního šera, bude Iasóna očekávat v odlehlém chrámu Médea a přinese mu kouzlo, které ho ochrání.

Médea byla celou noc zmítána neklidem. „Je správné, že chci pomáhat cizinci proti vlastnímu otci? Nestihne mne kletba celého národa?“

S rodícím se dnem vzrůstala v ní odvaha. Ukryla pod šaty nádobku s čarovnou masťou a spěchala do

chrámu, kde na ni už čekal Iásón. Když spatřila tmavou postavu hrdiny v ranním šeru, couvla.

„Proč se mě bojíš?“ řekl Iásón tiše. „Neboj se, přicházím si pro slíbenou pomoc a opravdu nevím, jak ti za ni poděkovat.“

Médea se plaše usmála a podala mu nádobku. Chvíli mlčeli, než se Médea odhodlala promluvit.

„Iásóne,“ řekla, „v nádobce je mast. Potři s ní celé tělo a neublíží ti ani oheň, ani zbraň. V masti je ukryta síla, staneš se silným jako nesmrtelný bůh. Ale jen na jeden den. Pak ztratí kouzlo svou moc. Proto se nevyhýbej zápasu a neodkládej jej.“

Ještě jednu radu ti dám. Až dračí setba vzejde, vrhni mezi bojovníky kámen. Svedou o kámen bitku jako psi o kus masa. Tvůj meč pak bude mít snadnou práci. Dostaneš zlaté rouno a můžeš opustit Kolchidu.“

Hovořila a slzy jí stékaly po tváři.

„Vzpomeň si v dálce, ve své vlasti, na Médeu. I já budu na tebe ráda vzpomínat“

„Nikdy na tebe nezapomenu,“ odpověděl Iásón, „a kdybys chtěla opustit Kolchidu a jet se mnou do vlasti, všichni by tě u nás doma uctívali jako bohyni. Nic by nás nerozloučilo, jen smrt.“

Médea naslouchala Iásónovým slovům s radostí. Toužila opustit Kolchidu a odplout do Řecku s Iásónem. Jen nerada se s ním rozloučila. Slunce však už jasně zářilo na obloze.

Král Aiétés vyjel za město na určené místo ve zlaté přílbě a s těžkým štítem, vyzbrojený jako do boje. Za ním se táhlo veliké množství lidu. Všichni zvědavě očekávali Iásóna.

Hrdina se zatím vykoupal a potřel tělo kouzelnou mastí. Paže se mu naplnily nadlidskou silou a do hrudi mu vstoupila nesmírná odvaha, že se až chvěl nedočkavostí pustit se do zápasu.

Argonauti odvezli Iásóna na lodi podél pobřeží až k místu, odkud bylo vidět pole vroubené zástupy lidí. Iásón vyskočil se zbraní v ruce na břeh a davy ztichly očekáváním.

Z podzemní jeskyně vyrazili neočekávaně dva ohromní býci. Kovovými kopyty rozrývali půdu a z nozder chrlili oheň a dým. Řekové zatajili vzrušením dech. Býci sklonili rohy a chystali se Iásóna porazit a rozdupat. Ale Iásón jim nastavil štít a odrážel jejich útoky, jako by vrostl do země. Necítil žár, který vydechovali, chránila ho kouzelná mast. Náhle odhodil štít, uchopil býky za rohy a ohromnou silou jim vnutil jho. Teď byli zapraženi do pluhu, nehýbali se však z místa. Hrdina zvedl oštěp a

bodáním je přinutil, aby se dali do orání.

Země pukala a rozvírala se pod těžkým pluhem. Na poli narůstaly hluboké brázdy. Když Iásón pole dooral, vypřáhl býky a ti zmizeli opět v podzemní jeskyni.

Přiběhl otrok a donesl Iásónovi přílbu s dračími zuby. Hrdina přešel několikrát pole připravené pro setbu a zasel zuby. Potom si šel ke svým přátelům odpočinout, uhasit krutou žízeň a posilnit se jídlem. A již se z brázd začali vztyčovat bojovníci, jako na jaře zelené osení vyráží ze země. Místo stébel se nad prstí objevily oštěpy, meče, štíty a přílby, urputné tváře a svalnaté paže. Pole se hemžilo ozbrojenými muži.

Iásón chráněn štítem vběhl na pole a hodil do středu ozbrojenců kámen. Ihned se kolem kamene nakupili, tasili meče a dali se do bitky. Do nejběsilejšího boje se vrhl Iásón a kosil bojovníky jako vzrostlou travu. Netrvalo dlouho a brázdy se naplnily mrtvými bojovníky.

Na poli stál vzpřímen jediný muž Iásón. Z čela mu stékal pot, ale oči mu zářily. Dobyl vítězství.

Král Aiétés se mlčky a zlostně vrátil do města. Byl přesvědčen, že Iásónovi pomáhala Médea, a přísahal, že ji za ten opovážlivý čin potrestá. Rychle svolal předáky a začal se s nimi znovu radit, jak naložit s argonauty.

Zatím se den opět setkal s večerem. Aiétova porada ještě neskončila. Médea přecházela ve své komnatě se srdcem sevřeným úzkostí. Tušila, že otec připravuje argonautům nástrahy. Konečně ji touha přemohla, kouzelnou průpovídkou si otevřela palácovou bránu a vyběhla nepozorovaně do noční tmy. Na mořském pobřeží oslavovali Řekové Iásónovo vítězství a rozdělali veliký oheň. Svit ohně přivedl Médeu k argonautům.

„Zachraňte sebe i mne,“ volala, „otec vám chystá zkázu: Zlaté rouno ti, Iásóne, opatřím. Jen mi slib, že mne nikdy neopustíš.“

„Bohové jsou mi svědky,“ odpověděl Iásón, „že si tě odvedu do otcovského domu jako řádnou manželku.“

Médea vstoupila na loď a Řekové zaveslovali do blízkosti háje, v němž viselo na starém dubu zlaté rouno. Zář vycházející z rouna a rozlévající se po korunách stromů závodila se září měsíce na obloze.

Médea a Iásón vystoupili a pospíchali k háji. Drak zaslechl kroky a všechno listí v háji se rozechvělo jeho sykotem. Médea se mu blížila se zpěvem a ukolébala draka ke klidu. Dotkla se drakovy hlavy čarovnou bylinou. Ze stonku byliny vytrysklo několik krůpějí uspávající šťávy. Drak zavřel oči i tlamu a po dlouhé řadě let poprvé usnul. Médea pokynula Iásónovi a hrdina sňal z větve zlaté beráncí rouno. Vrátili se s ním šťastně na loď a Řekové je nadšeně přivítali. Divili se zlatému rounu a každý se ho chtěl aspoň dotknout. Ale Médea pobízela hrdiny ke spěchu. A tak zasedli k veslům a vyjeli na jitřní moře.

Aiétés brzy poznal, že mu cizinci ujeli se zlatým rounem a že mají s sebou na palubě Médeu. Vyrázil se svým synem Absyrtem a houfem kolchidských bojovníků na mořský břeh. Zhlédli jen špičku stožáru a kus plachty na obzoru, a i ta jim zakrátko zmizela. Rudý zlostí vehnal Aiétés své bojovníky do rychlých člunů a velení svěřil smělému Absyrtovi.

Mračno kolchidských lodic se hnalo za lodí argonautů, jako se žene oblohou hejno ptáků. Předjeli hrdiny a zastoupili jim cestu. Žádali, aby Iásón vysadil na ostrově bohyně Artemidy Médeu. Král sousední země prý rozhodne, má-li se Médea vrátit k otci nebo odplout s Řeky.

S nářkem přijala Médea zprávu, že se má cizí král stát jejím soudcem. Obávala se, že ji argonauti vydají, a připomněla lásónovi jeho přísahu a prosila ho, aby ji neopouštěl.

„Neopustím tě,“ řekl lásón, „ale bez Isti se z této léčky nedostaneme. Všechny kmeny podle pobřeží jsou spřáteleny s kolchidským králem a nepustí nás dál. Kdyby se nám podařilo zahubit kolchidského vůdce Absyrta, ztratilo by loďstvo vedení a ve zmatku bychom mohli ujet“

Tu se zoufalá Médea rozhodla.

„Nemohu zpátky,“ bědovala, „musím dovršit dílo zkázy. Tuším, že zrada, kterou jsem spáchala a spáchám, dopadne jednou na mou hlavu, ale couvnout už nemohu. Sjednám si s bratrem Absyrtem tajnou schůzku a vydám ti ho do rukou.“

A Médea oznámila tajně Absyrtovi, že se s ním chce v noci sejít na Artemidině ostrově a poradit se s ním, jakou Istí získat nazpět zlaté rouno. Absyrtos netušil zradu. Připlul za noci k ostrovu jen s hrstkou bojovníků. Na ostrově se setkal s Médeou. Zatímco s ní hovořil, vyřítil se z houštiny lásón s mečem v ruce. Médea vykřikla a odvrátila tvář. lásón zabil Absyrta a ze všech stran se vyrojili argonauti. Obklíčili Absyrtovy průvodce a pobili je.

Nežli se kolchidské vojsko vzpamatovalo, unikli Řekové na širé moře. Kolchidaňané se už domů nevrátili. Strach z Aiétova hněvu je přinutil k tomu, že se usídlili na pobřeží, u něhož kotvili.

Argonauti se vraceli do Řecka se zlatým rounem, tušili v dálce před sebou vlast a touha jim poháněla vesla. Tentokrát propluli mezi Symplégadami bez nehody. Od toho dne, kdy skály propustily jejich loď na cestě do Kolchidy, přestaly se pohybovat a zůstaly stát na místě.

U ostrova Sirén by byli plavci málem ztroskotali. Sirény, víly s překrásnými hlasy, seděly na pobřežním skalisku, a když spatřily loď, daly se do tak sladkého zpěvu, že omámení veslaři i kormidelník mimoděk zamířili k nim. Pod vodou se však skrývaly ostré útesy, o něž se už rozbila leckterá loď. Orfeus poznal hrozící nebezpečí. Začal zpívat a hrát na lyru, až zpěvem a hrou přehlušil hlasy Sirén.

Kormidelník dal lodi opět správný směr a loď byla zachráněna. Sirénám plavci unikli a už na ně číhaly jiné útrapy a nebezpečí. Statečně odolávali bouřím a slunečnímu úpalu, hladu i žízni. A bohyně Héra je neopustila.

Po dlouhé a namáhavé plavbě spatřili zase vlast. Zakotvili a králi Peliovi poslali do města po rychlém poslovi zprávu, že se vrací lásón z daleké výpravy a přináší zlaté rouno. Sotva se to král Pelias

dověděl, rozkázal zavřít městské brány a dal hradby obsadit ozbrojenci. Hrdinové se nesměli vrátit domů.

„Pomohla jsem ti, lásóne, k zlatému rounu, pomohu ti i k trůnu, který ti patří,“ řekla Médea. Vyslovila kouzelné zaklínání a ihned se proměnila v stařenu s košíkem přes ruku. Čarovné síly ji přenesly do města. Zamířila ke královskému paláci a na nádvoří začala hlasitě vychvalovat drahé masti, líčidla a vonné oleje, které prý má v košíku na prodej.

„Běž ven,“ přikázaly královské dcery služce, „nějaká stařena tam vychvaluje své zboží. Přiveď nám ji.“

Služka přivedla přestrojenou Médeu do paláce. Královské dcery se hned začaly přebírat v košíku a Médea jim lichotila:

„Škoda že jste takové krásné a mladé. Zním vzácné kouzlo. Dovedu vracet mládí. Ale vy jste tak svěží jako vycházející hvězdy.“

„Aspoň nám to kouzlo ukaž,“ prosily zvědavé královské dcery.

„Dejte mi přivést starého berana a ráda vám ukáži, co umím,“ řekla Médea.

Ve chvílce stál před Médeou nejstarší beran z královského stáda. Médea dala nanosit vody do velikého kotle a pod kotlem zatopit. Do vařící vody vsypala hrst bylin z košíku. Síní zavanula opojná vůně. S pomocí královských dcer vhodila Médea do vřící tekutiny starého berana. Brzy se ozvalo zabečení a z páry nad kotlem vyskočil do síně mladý běloučký beránek.

„To je opravdu mocné kouzlo,“ divily se královské dcery a zavolaly otce. Král Pelias nechtěl jejich vyprávění uvěřit. Ale když Médea předvedla kouzlo i jemu, užasl a uvěřil.

„Víš co, stařeno,“ řekl Pelias, „zkus to se mnou také. Jsem už starý, a omladím-li se, nedostane lásón nikdy můj trůn. A udělej mě hodně silného, ať se mohu s lásónem pustit do boje.“

Dychtivý král Pelias sám vskočil do kotle a hrozně vykřikl. Nenašel ve vřelé vodě ztracené mládí. Našel v ní smrt.

Královské dcery se ohlížely zděšeně po stařence. Médea zmizela. Rozhlásila po městě, že je král Pelias mrtev, a občané měli ze zprávy velikou radost. Neměli krutého krále rádi. Sami zotvírali brány a se slávou vpustili argonauty do města. Na Médeu nečekal v nové vlasti ani klid, ani štěstí. I lásón zapomněl na svůj slib a vyhledal si jinou nevěstu. Tak se naplnila předtucha nešťastné dcery kolchidského krále, že zradou a zločinem nelze si dobýt na zemi štěstí. Zoufalá žalem zahubila Médea i mladou lásónovu nevěstu. Iásón Médeu po hrozném činu hledal, ale už ji nenašel. Zdrčen vyšel z paláce. Tu se mu nad hlavou ozval podivný hřmot. Zvedl oči a spatřil ve vzduchu letící vůz tažený draky. Na voze stála Médea a vlasy jí vlály. Prchala s čarodějným spřežením daleko od Iásóna. Od té chvíle o ní už nikdo neslyšel.

Zobrazeno: 176 x

From:

<https://cesty.in/> - Cestovatelské stránky

Permanent link:

https://cesty.in/iason_a_medea

Last update: **2024/05/30 18:50**

